

DE NOORD-BRABANDER

Staats- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS. PRIJS

de Stad. / 12.
 Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIEN

15 cents de regel
 behalve 35 cents regel.

Eer, wie eer toekomt.

Ter gelegenheid van de debatten in de Tweede Kamer over het ontwerp van wet wegens het aanleggen van eenen steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, heeft de heer LUYBEN den wensch geuit, dat die weg liever aan den linker oever der Maas mogt gelegd worden, opdat ook een gedeelte van Noord-Brabant daardoor mogt bevoorrecht worden. Ofschoon die wensch onverhoord is gebleven, gelooven wij evenwel onze lezers geene ondiensdienst te doen, met het gedeelte van des waardigen vertegenwoordigers redevoering over te schrijven, dat op deszelfs wensch betrekking heeft.

„Ik had den weg, zoo zegt de heer LUYBEN, althans gedeeltelijk, liever langs den linker oever der Maas gericht gezien: eenaader, nu dat vroeger bevonden is, dat dezelve daar zeer goed kan worden heen geleid; ten andere omdat die weg door de aanzienlijke dorpen Coijk, Oefelt, Bergen, Boxmeer, Sambeek, Vierlingsbeek, Maashees in Noord-Brabant doorloopt, en men van die dorpen belangrijke bijdragen in de kosten had kunnen bekomen: ten andere omdat die provincie dan wellicht ook geene niet onverschillige som, tot de bestrijding der kosten van daarstelling des wegs uit hare fondsen zou hebben aangebragt.

De verhooging van een gedeelte des terreins onder Coijk, waarvan een spreker uit Gelderland sprak, konde niet zoo kostbaar zijn, dat daar tegen het voordeel der rigting van dien weg langs den linker Maas-oever niet zoude hebben opgewogen.

„Indien ik het wagen durfde, mij op het grondgebied der strategie te begeven, zou ik aanvoeren dat de weg langs den linker Maas-oever tegen eenen vjandelijk aanval uit het oosten gedekt wordt door de Maas; dat tegen den vijand, uit het zuid westen, tegen ons vallende aanrukken, de Peel een goed bolwerk is. Blijft de weg langs den rechter Maas-oever bepaald, dan ligt dezelve ten aanzien van Pruisen open. Brengt men den weg op den linker oever der rivier, dan is dezelve en tegen Pruisen en tegen Frankrijk gedekt.

„Maar durf ik mij oningewijde in de strategie, daarin niet wagen?

„Wij drukken ons leedwezen uit, dat dit alles goed gemotiveerd verlangen niet het minste gevolg heeft gehad; maar wij zijn er den heer LUYBEN niet minder dankbaar voor, dat hij toch zijne stem heeft laten hooren voor de belangen onzer provincie, die zooveel behoefte aan opbeuring heeft.

„De zijn verlangde, bij de GEBROEDERS VAN OUDERKERK te Gravenhage en te Amsterdam te worden ingegeven, omtrent de voor-

dragt der wetten voor de Staatsbegroeting van 1844 en 1845, wopens de personele belasting, het regt van zegel en het regt van successie, alsmede een voorstel eener nieuwe belasting.

„Hoe zeer de schrijver der gemelde bedenkingen in zijn betoog niet tot den grond der zaken heeft doorgetast, hetgeen een natuurlijk gevolg moest zijn van zijne wijze van behandeling, daar hij de drie ontwerpen artikelsgewijze beoordeelt, zoo juichen wij daarom zijne edele poging niet minder toe, daar zijne bijdrage evenwel allézinds geschikt is, om er over die wetsontwerpen, en over des ministers memorie een licht te verspreiden, dat in en buiten de Kamer veel aanleiding geven kan en zal tot afkeuring der gemelde wetsvoordragten.

„In de memorie van toelichting wopens het ontwerp op de personele belasting, wordt gezegd: dat « de regering begreep, » de belasting op de armen te moeten afschaffen, en den last voor minvermogens te moeten verligten, en zulks het leidende denkbeeld geweest was van het ontwerp van wet » De schrijver heeft ingondeel zeer juist aangevoerd, dat « de herziening en wijziging van de personele belasting alleen dienen kan tot voordeel » der schatkist; » dat dewijl overigens de personele belasting de armen en minvermogens niet treft, de regering, zoo dezelve werkelijk voornemens is de zutken te verligten, de accijnzen op het geslagt, zout, zeep, azijn, en bovenal op het gewaal behoorde af te schaffen.

„Het ontwerp van wet op het zegel ondergaat geene gunstigere beoordeeling. De schrijver merkt te regt aan, dat hij in het ontwerp wel vele vrijdommen, maar weinig nieuwe, en enkele zeer geringe onlastingen, maar daarentegen zeer vele nieuwe bezwaren heeft aangetroffen, waardoor aan de ingezetenen veel moeite en schaden zouden worden veroorzaakt.

„Ook het ontwerp van wet op het regt van Successie wordt door den schrijver der bedenkingen ongunstig verklaard. Het zal niet noodig zijn daarover uit te wijden; want het ontwerp; geboven wij, heeft reeds den doolsteek gekregen.

„Wat het nieuwe voorstel van belasting betreft, dat de schrijver aan het slot des betooga voordraagt, hebben wij alleen aan te merken, dat het eene uitbreiding is van het

regt van Successie. Hij wil ook den overgang belasting, die tusschen lezenden, bij giften, plaats heeft. Edoch al wat tegen het regt van Successie pleit, geldt ook evenzeer tegen dit voorstel, dat hij eene belasting op het vermogen noemt.

ZWITSERLAND

GENEVE, Maandag avond, 13 Februarij.

„ Sedert eenigen tijd had de radicale partij, welke altijd de minderheid in den hoogen Raad uitmaakte, een geheim genootschap gevormd, en zich bijna op eene militaire wijze georganiseerd, ten einde op het eerste teken opstand te kunnen bewerken, het zij om door vrees invloed te maken op de behoudende meerderheid van den Hoogen Raad, of om het personeel van het gouvernement te veranderen.

„ De wet op de administratie van den Raad van State moest dezen avond den 13 Februarij gestemd worden, dit oogenblik werd gekozen om het oproer te doen uitbreken. De militaire raad, des morgens reeds verwittigd, wat er des avonds gebeuren zou, had deszelfs maatregelen genomen, en men had insgelijks het gezelschap vrijwilligers vereenigd.

„ In den loop van den dag, omsingelden de opstandelingen het stadhuis, maar werden terug geslagen. De algemeene marsch, kon niet dan zeer moeijelijk te midden der wanorde geslagen worden, de raad deed den alarmklok luiden en de landmilitie bijeenroepen.

„ De opstandelingen namen de wijk naar St. Gervais, als naar eene sterke plaats, en zij verbleven daarin nog gewapend en gebarricadeerd, en laten niemand door. De landmilitie is gedeeltelijk opgekomen. Het stadhuis is gesloten, maar in de straten is het zeer vreedzaam. Evenwel hebben de opstandelingen zich meester gemaakt van de poort van Rive; zij hebben dezelve gebarricadeerd en de bruggen gesloopt.

„ Op den dag zijn verscheidene der deftigste burgers van Geneve door de munitingen gewond, die met stokken en dolken op hen aanvielen.

„ Te midden van den opstand, heeft de Hooge Raad met kalmte gediscussieerd, en met eene meerderheid van 83 tegen 30 stemmen voor de wet gestemd, tegen welke de opstand was uitbarsten.

„ Een andere brief meldt, dat op het oogenblik toen de stemming der wet op de administratie en den hoogen raad zou worden geproclameerd, een zijner leden opstand en aan de munitingen zwoeren die op de tribunes waren geplaatst gaf. Deze verpsiddden zich terstond en riepen: *To wapen!* De hooge raad was deszelfs deliberatie den geheelen nacht van maandag op dingsdag voortgezet.

ENGLAND

LONDEN den 15 Februarij. Na een reeds verscheidene dagen beraad laazd te hebben, is

is het Huis der Gemeenten eindelijk gisteren tot stemming gekomen over het voorstel van lord Howick, om in commissie dat gedeelte der openingsrede te overwegen, waar het verachting gebrek onder de nijvere klassen bevestigd wordt, en die motie met de honderd en zeven honderd een en negentig stemmen verworpen. Een groot aantal sprekers van beide zijden had deel aan de discussien genomen, waarbij van den kant der Oppositie doorgaans mindere heftigheid is opgemerkt dan in het vorig jaar, toen hetzelfde onderwerp werd behandeld. Alleen de Downing heeft zich zeer hevig uitgelaten, terwijl hij voorspelde dat het beginsel van volkomen handeldvrijheid, volgens hem onvoorwaardelijk met de belangen en beschaving van het menschedom verbonden, vroeg of laat zou zegpralen. In de verdediging van het stelsel der Regering heeft sir R. Peel weder diepe kunde en grootse weisprekendheid betoond.

— Indien men het gerucht gelooven mag, heeft de franche diplomatie in Brazilië eene schikking tot stand gebracht, volgens welke een gedeelte van het Braziliaansche grondgebied aan Frankrijk zal worden afgestaan, en de prins van Joinville, na de voltrekking van zijn huwelijk met prinses Januaria, tot gouverneur van Guiana benoemd, waar hij gedurende eenigen tijd zal residenten.

SPANJE

— De regent heeft ter gelegenheid der verkiezingen een manifest uitgevaardigd, dat veel opzien baart. De bladen zijner partij verheffen hetzelfde hemelhoog; terwijl de oppositie bladen geene woorden vinden kunnen om het te laken. Naar het schijnt heeft hetzelfde over het algemeen eenen nadeeligen indruk gemaakt. Het moet te zeer op eenen scherpen toon gesteld, en te rugenachtig ingekleed zijn, dan dat het de publieke opinie zoude kunnen behagen.

FRANKRIJK

Men schrijft uit Toulon: De stoomboot de Tartare, die met den nieuwen consul-generaal van Frankrijk te Mogador naar Tanger was gezonden, is den 29 Januarij te Oran binnen geloopt, althij den heer Pelissier en zijne familie, aan boord hebbende.

» Bij hupne aankomst te Tanger, vernamen de heer Pelissier en de kapitein van de stoomboot uit den mond van den franschen consul in die stad, dat de keizer Abdherraman het exequatur aan den nieuwen consul-generaal te Mogador weigerde. De Tartare vertrok weder, en wachtte te Gibraltar het resultaat der onderhandelingen, die onmiddellijk bij den keizer moesten worden gedaan. Eenige dagen daarna verscheen hij weder voor Tanger, maar alle pogingen waren vruchteloos.

» De keizer van Marokko heeft voor de reden van zijne weigering ongegeven, dat hij de tegenwoordigheid van eenen franschen consul te Mogador niet noodzakelijk achtte, daar hij, die zulke tegenwoordig indelijk waarnaam, zulke deed naar genoege van Frankrijk en Marokko, en dat men niets beter kon doen, dan alles in denzelfden toestand te laten.

» De Tartare heeft den consul in partibus naar de haven van Oran teruggebragt, alwaar hij nieuwe bevelen wacht.

» De voorafgaande zaken, voor welke eindelijk wij instaan, zijn van ernstigen aard; de vinger van Engeland verraadt zich in dit eeuwige wantrouwen, waarin Frankrijk bij de kleine staten wordt gehouden. Wij hopen dat het gouvernement niet zal aarzelen om die maatregelen te nemen, welke het belang en de eer van het land gebiedt.

» Bij de benoeming der Commissie uit de Kamer der Gedeputeerden, tot het onderzoek der wet op de gehele afgevoerd, heeft de behoudende partij de overhand gehad. Men verwacht geen sterken wederstand tegen dat ontwerp; althans de heer Berryer en andere leden der oppositie hebben verklaard, hierin geene aanleiding tot persoonlijke aanvallen tegen de Ministers te zullen zoeken.

De Usicrs van den 18 Febr. meldt het volgende

« Wij ontvangen eenen tweeden brief uit Rome, geschreven door een ernstig man, die alle geloof verdient. Die brief bevestigt de tijdingen van China, welke wij in No. van den 12 Februarij reeds deelde hebben. Het is voor ons buiten allen twijfel, dat men te Rome het wonder der verschijning van Jezus Christus tot een groot menigte geloovigen en heidenen, in eene der Provinciën van China, als eene zekere gebeurtenis beschouwt. Verscheidene personen schrijven ons, om ons op te merken, dat de laatste tijdingen, welke uit China te Parijs, of bij de Duitse commissien, of te Saint-Lazare, of bij het genootschap tot voortplanting van het geloof zijn aangekomen, over niets dergelijks spreken. Wij kunnen hierop eeniglijk dit antwoorden: te Rome gaat de zaak voor zeker door; en zulks ten gevolge van authentieke brieven geschreven en ondertekend door verschillende missionarissen, die getuigen van de gebeurtenis geweest zijn.

« Overigens zullen weldra naderwe bijzonderheden vermeld worden; intusschen zien wij niet, waarom wij van dergelijk voorval niet zouden spreken, wanneer geheel Rome het verhaalt en gelooft.

— Men schrijft uit Digne, den 12 Februarij:

« Eene verschrikkelijke misdaad, welke geen ander doel schcen te hebben, dan de ontrooving van 300 franken, welke men bij het slagtoffer meende te vinden, heeft een paar dagen geleden, in het midden der stad Digne plaats gehad.

« Zekere dame Charlotte Provensal, bekend onder den naam van Mevrouw Charlotte, leefde alleen in een klein huisje op de boulevard, tegen over de gendarmerie. Heiligen zij vernigte, geschiedde alles ten voordeele der armen, met wie zij op eene liefderijke wijze haren overvloed deelde.

« Zij had het eerst te Digne een badhuis opgericht, en toen er later nieuwe en meer gemakkelijks en sierlijkere gestichten van dien aard werden opgericht, dan het hare was, werd zij verplicht er van af te zien; zij leunde slechts om eene reden haren spijt, en dit was, dat zij eenige inkomsten verloor, die dienden om arme en schaamel huisgezinnen die zij kende, te voeden.

« Op Donderdag, klopte eene vrouw, die haar gewoonlijk melk bragt, aan de deur, en was zeer verwonderd geen antwoord te hooren. Den volgende dag, vrijdag, ging zij weder naar haar toe; doch de deur nog gesloten vindende, en geen antwoord krijsende, begon zij ongerust te worden.

« Zij ging naar de kerkch naar de plaatsen, waar Mevrouw Charlotte gewoonlijk haren ging; zij vertelde het geval; men kreeg medelijden met haar, men riep den Commissaris van Policie, en men vernam weldra eene waarlijk ongehoorde misdaad, welke in onze stad de diepste verslagenheid veroorzaakte.

« De moordenaar, want door de nieuw ontdekke, men het spoor van twee personen, waren in het woonhuis gekomen, na de muren van den tuin overgeklimmen te zijn. Daar hadden zij Mevrouw Charlotte verscheidene wonden toegebragt waarvan eene enkele voldoende zou zijn geweest haar den dood te veroorzaken. Het bovenges. heeft van de wachtpijns afgespand, en nu de onderz. buik had men haar eene zeer diepe wond, welke bragt welke alleen in staat was haar te dooden.

« De justitie heeft zich onmiddellijk naar de plaats van het gebeurde begeven, ten einde het misdrijf te onderzoeken.

« PARIS 20 Februarij meldt: Marie Kolonij zich den 5 Mei naar de Kerk der Invaliden ver begeven, om den eersten steen te leggen aan het graf, waarin de overblijfselen van Napoleon zullen worden bewaard.

NEDERLANDEN

TWEDE KAMER DER STATEN GENERAAL Zitting van Maandag 20 Februarij.

Opening ten half twaalf ure. — Als gezegd door de Commissie aangenomen, eene resolutie van de Eerste Kamer houdende kennisgeving, dat zij zich heeft vereenigd met het ontwerp van wet, betrekkelijk de aan te leggen steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen.

Zijn ingekomen een aantal verzoekschriften van

personen, die verlangen in aanmerking te komen bij de vervulling der ontstane vacature in het kollegie van Raden en Generaalmeester van 's Rijks munt. De namen van alle deze verzoekers zullen op de lijst der aspiranten worden geplaatst.

Eenige ingekomen verzoekschriften, meest alle betrekking hebbende op de voorgaande ontwerpen van wet op de successie, het personeel en het zegel, (en waaronder een van de kamer van koophandel en fabrieken te Utrecht, houdende bedenkingen tegen het laatstgemelde ontwerp) worden naar de commissie tot de verzoekschriften verzonden; welke commissie vervolgens eenige rapporten heeft uitgebragt.

Tot rapporteurs over het ontwerp van wet op het zegel, zijn benoemd: de heeren van Panhuys, van Goltstein, Buma, van Dam en Schoneveld.

Waarna de vergadering onbepaald is gescheiden.

Na den afloop der openbare zitting op heden, hebben de afdelingen met het onderzoek der begraafings-wetten een aanvang gemaakt.

— Nopens den toestand van Z. M. Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau, is gisteren het volgende bulletin uitgegeven:

« De toestand van Z. M. is heden ochtend vrij gunstig. »

« Gravenhage, den 19 Februarij.

Beckers, Everard, Natorp.

Het bulletin van heden luidt als volgt:

« Geene veranderingen in de ziekte-verschijnselen sedert gisteren. »

« Gravenhage 20 Februarij.

Beckers, Everard, Natorp.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. de koning bepaald, de eerste en tweede luitenanten der cavalerie en infanterie, die meer dan een jaar van het onbepaald verlof hebben genot gehad, onder de wapenen te roepen, met bepaling, dat zij die binnenlandsch verlof hebben met 1 Maars, en die welke met buitenlandsch verlof atwellig zijn met 1 April aanstaande bij hunne corpsen zullen moeten tegenwoordig zijn.

« Men verneemt, dat het hoofdbestuur van het fonds, ter aannoodiging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, naar gewoonte, eene circulaire aan de onderscheidene district-commissien in ons vaderland heeft afgezonden, ten einde dezelve uitte noodigen in hare arrondissementen, in tijds, gepaste maatregelen te nemen, om de jaarlijkse collectie, ten behoeve van het voorschreven fonds, wel te doen slagen. Het is uit het verslag van het verhandelde op de algemeene vergadering van het vorige jaar gebleken, dat de uitgaven zoowel van het primitive fonds, als van dat voor de slagtoffers uit den strijd met België, door de inkomsten niet meer kunnen worden bestreden, mettegenstaande de vele beperkingen, die in het opnemen van de bijregelden zijn ingevoerd, waaruit volgt, dat het kapitaal jaarlijks vermindert, en dat het fonds de milde bijdragen der ingezetenen derhalve bij voortduring dringend blijft behoeven; hebbende het hoofdbestuur dan ook op nieuw de medewerking der gewestelijke besturen ingeroepen, om den goetden uitslag der collectie van 1843, zooveel mogelijk, te verzekeren en te bevorderen dat dezelve in alle gedeelten der provincie plaats hebben. Dieroorzels is ten plattelijke besturen hiervan kennis gegeven, en zijn dezen, ook tengevolge van bij de gewestelijke autoriteiten ontvinge mededeelingen van den Z. Exc. des Ministers van Staat, bevestigd met de generaal deroore voor de zaken der hervormde kerk, en als van Z. Exc. den minister van binnenl. zaken, verzocht, om tot het bereiken van het oogmerk des hoofdbesturs, zoo veel van de plattelijke besturen afhankelijk, mede de werken, door namelijk de ingezetenen hant en te doen, door de leeraars der onderscheidene godsdienstige gezindheden van de kerken, om de spijten op te geven, te dragen, op eene gepaste wijze, tot eene milde bijdrage te doen aansporen, en de plattelijke commissien in hare werkzaamheden behulpzaam te wezen.

Ten slotte zijn de plaatselijke besturen ditge-
noodigd, om de circulaire van het Departement
voor de zaken der Hervormde Kerk, enz. voor de
Predikanten bestemd, aan hun wel. Eerw. te wil-
len doen toekomen, onder opmerking, dat het
voegzaam voorkomt, dat door de voorsz. leeraars
leeraars ten deze, niets worde verrigt, dan in
de bepaling van den dag der colfete hier door
de plaatselijke besturen zal zijn bekend gemaakt.

-- Jongstl. Zaterdag is, tusschen de Vogelen-
zang en Hillegommerbeck, een baanwachter, van
Leeuwen genaamd, bezig zijnde de sneeuw van
den spoorweg op te ruimen, door den van Leyden
komende spoorreis van 1 ure, geheel verpletterd
geworden. Alleen aan zijne onvoorzigtigheid, of
althans aan zija gebrek van tegenwoordigheid van
geest, om zich nog in tijds te bergeu, is zija on-
geluk toe te schrijven.

-- ARNHEM 17 Februarij. Het getuigen verhoor
in de zaak tegen de beschuldigen P. van der Veen.
c. is heden morgen verder voortgezet, onder
welke er waren die verklaarden, dat van der
Veen tijns mede besch. niet alleen had aangezoekt,
om den als gierigaard doch tevens als rijk bekun-
den Van Dijk (bijgenaamd de koestaart) onder Has-
selt te gaan bestelen, maar daarbij tevens afspraak
had gemaakt, om denzelven, indien hij weigerde
het geld te geven, in zijnen eigenen sloot te ver-
drinken, hebbende diezelfde besch. daartoe inage-
lijks, doch te vergeefs, zijne zwaarte aanzoek
gedaan, met de vraag of hij wel menschenbloed
kon zien. Deze verzwarende omstandigheden wor-
den nochtans, even als de overige ten zijnen laste
broughte bezwaren aangaanden den gepleegden
moord, ontkend. Na het verhoor der getuigen en
daarna der besch., heeft de openbare aanklager,
in eene sierlijke rede, zoowel het gelyk der zaak
en de zich daarbij voordoeude regts-kwestie, als
de snoodheid der misdad. geschied. Zed. Gr. A. be-
toogde verder, dat het hof, *vermits de besch. Vidon zich*
alleen tegen de uitspraak in causatie had voor-
zien, ten opzichte der overige besch., in geen nieuw
onderzoek mogt treden, naar het bestaan der be-
zwarende omstandigheden van geweld en het dor-
zich zijn van wapenen, erenmin of er werkelijk
diefstal was gepleegd, en of de besch. van der
Veen en de oude van der Weide te regt of ten
onregte beschuldigd zijn van de medeplichtigheid
aan den moedwilligen manslag, omdat een
en ander reeds bij het Overijsselsche hof was
beslist geworden, waarna het Openbaar Minis-
terie tegen al de besch. dezelfde straffen heeft
geëischt, als waartoe zij door het hof van Arnhem
zijn veroordeeld te weten van der Veen, tot
geëeling met den strop om den hals; brandmerk
en 10 jaren, de oude van der Weide, tot
geëeling en 8 jaren, de jonge van der Weide,
tot 2 jaren tuchtstraf en Vidon tot de dood-
straf met den strop. Hierop heeft de verdediger
van den besch. het woord gevoerd, waarna de
debeten zijn gesloten en de uitspraak in die zaak
is bepaald op aannstaanden Donderdag den 21. dozer
des middags ten 2 ure.

ARNHEM 19 Febr. Men verneemt dat de
stedelijke regering bij den aanvang van dit jaar
de traktementen der agenten van politie heeft zeer
hoogd, met het oog op het gebruik, (beter
gezegd misbruik) voor dezelve te doen opbunden,
bestaande in de Nieuwjaars-, Vrijmarkt-, Kermis,
St. Nicolaas en dergelijke feesten, en daardoor en-
derhen eene betere en ordentlijker dienst te ver-
leeren. Deze maatregel was vooreker aan de
ingezetenen welkom en kan niet anders dan alho-
vins doelmatig beschouwd worden.

In het Handelsblad van den 14 Februarij vinden
wij het volgende correspondentie-artikel
van het Hollandsch reisiger aan den Rijn, die zich
verledigd heeft een groot aantal Fremdentisten in
de badplaatsen, om te verzamelen zandt ons
eene lange en breedte list in van Hollandsche Hee-
ren, Koopheden, Ambtenaren, enz., enz., die op
de Rijn, in de maanden van A.
Brou van B., Chevalier de C., Ritter der orde

van het metalen kruis, enz. De Reiziger verzoekt
ons, van al deze titels, waarvan zelfs hier te lande
niets nog bekend is, openbare melding te maken,
ten einde tegen-over het buitenland de aanmerking
te vernietigen, dat wij in Holland niet dan Knuf-
tenten, en weinig of geen ouden of nieuwen adel
hebben. Wij vernemen, aan het verzoek van den
Reiziger niet te moeten voldoen, omdat -- indien
ook al de genoemde Heeren het regt tot dergelyke
titulatuur hier te lande konde kwestieus gemaakt
worden, wij niet inzien, waarom zij niet buitenslands
zich met het genot eener zoo onschuldige ijdelheid
zouden mogen streelen, die ook nog aan anderen,
al of niet getitelden, stof tot verlustiging geeft.

Het Handelsblad kon er bijgevoegd hebben, dat
men aan den Rijn al te veel bezorgd is hen voor
die titulatuur fatsoen te laten betafen, dan dat
het noodig kan geacht worden, dezulken hier te
lande nogmaals voor die ijdelheid te doen boeten.

Mengelwerk.

Wij vinden in het Musicaal Tijdschrift, ...
de volgende beoordeeling van het *Tantum ergo*,
dat de Heer MARIJNEN onze stadgenoot heeft ver-
vaardigd. Het bevestigt den lof, dien wij daar-
over geuit hebben.

BEORDEELING.

BENEDICTIO submissa cum animi reverentia
dedicata illustrissimo ac reverendissimo
Domino, Domino Henrico den Dubbelden,
Vicario Apostolico Sylva-Ducensi cum sol-
lemnitate consecratorum in Episcopum Eman-
sensium (de Partibus Infidelium) in Ec-
clesia Cathedrali Sancti Joannis Sylva-
Ducis. Die 10 Aprilis 1842, per W. B.
MARIJNEN. Proprietas editoria.

De heer W. B. Marijnen, wiens naam tot dus-
verre nog geen zins als componist bij ons bekend
was, heeft zich thans zeer gunstig met de keuze
van zijne compositie geannonceerd. De componist,
welke zijn talent toewijdt aan het schrijven van
kerkmuziek, beoogt en bejaagt stellig het doel, om
de verhevenste type der kunst te kunnen terug
geven in zijne werken; immers, het ware gevoel
van schoon en het verhevene, kan men alleen in
die mate vinden, in de woorden, welke de ster-
vefing uit, om den lof van zijnen Schepper te be-
zingen, of om van zijnen Hemelschen vader ver-
giffenis van zonden of zegen af te smeeken. De
componist, welke dit schoone veld voor zijn talent
kies, neemt waarlijk het schoonste deel der toon-
kunst verstand en hart moeten vooral in dit genre
de onafscheidelijke gidsen van den leedlichter zijn;
het hart moet geheel gevoelen en beamen, wat men
met noten op het papier stelt (1). Het verstand
moet door eene strenge muzikale studie ontwik-
keld, het zoogenaamde latijn der kunst, namelijk,
het contrapunt en dubbele contrapunt moeten goed
bestudeerd zijn; in een woord gezegd, alle de
bouwstoffen, welke componisten van eenige andere
genres meestal kunnen ontberen, zoo als instru-
mentale kennis, kennis van sang, en uitvoering,
kennis van effecten, welke groote massa's te weeg
brengen, vooral dramatische kennis, (het is na-
tuurlijk dat ik geene theatrale dramatiek bedoel),
moet de componist van gewijde muziek zich geheel
eigen gemaakt hebben, gelijk de historieschilder,
zoo ook moet de kerk-componist het geheele gebied
der kunst kunnen omvatten, ruurwaar, een waarlijk
schoon en verheven standpunt voor een kunstenaar,
maar ook des te ruurlijker om te bereiken, en
aan alle de vereischten te kunnen voldoen.

In hoeverre nu de componist van opgemeld *Tantum*
ergo heeft mogen slagen, om zich op dit moeije-
lijk terrein met goed gevolg te wagen, zullen wij
thans nader onderzoeken.

Zoo als men wellicht algemeen weet, vindt men
[1] Hiermede wordt echter gestreekt, de noodzakelijkheid be-
toogd, dat men juist de leer der kunst moet bejelden, voor welke
men schrijft. Wanneer de componist doordrongen is met dat gevoel,
hetwelk elk sterveling jegens zijaen God bejelt, dan kan hij voor
alle oeffen, en op alle woorden, even goed componeren.

zeer geldzaam in de rijke muziek-missien het *Tantum*
ergo, het *Genitori* en het *Domine saluum fac regem*,
dat is dus veelal de reden, dat vooral jeugdige com-
ponisten, bij wijte van proef, zich het liefst eerst
met de compositie dezer stukken buidig houden.
Vooral de compositie van het *Tantum ergo*, welke
duur altoos zeer kort moet zijn, (deze wet heeft
ook de heer Marijnen opgevolgd,) kan volstaan,
zonder dat men daarin eenige contrapuntische of
zelfs canonische vormen aantreft: ernstige en def-
tige stijl, eenvoudigheid van gedachten en goede
instrumentatie, zijt de vereischten van een *Tan-*
tum Ergo, en ook aan deze vereichten heeft de
componist voldaan. Voor zoo verre den vorm betreft,
moeten wij den componist lof toezwaaien; het
werk echter uit een aesthetisch oogpunt beschou-
wende, verschillen wij met hem in eenige op-
zichten.

Vooral door vloeiende harmonische gangen kan
een muziekstuk een schoonen indruk op de toehoor-
ders te weeg brengen. Hoe goed orthographies, en
met hoeveel theoretische kennis, het ook al ge-
schreven moge zijn, zoo mist het toch den stempel
van ware eenvoudigheid, wanneer het niet enig-
zins doellooze modulatieu bejvekt is. Zoo had dit
Tantum Ergo, te meer nog om deszelfs klein be-
stak, eene gelukkigere en gerageldere eenheid in
harmonie kunnen hebben.

(Hier volgen eenige weinige critische aanmer-
kingen van smaak welke wij voorbij gaan. De
recensent eindigt met eenen wensch uit te druk-
ken, welke wij beamen.)

Onze componist heeft met dit *Tantum Ergo* de
Mis begonnen, en als het yare den voet in het
voorportaal van den gewijden tempel gezet, wij
hopen dus dat hij dit werk op eene waardige
wijze zal voltooien, en twijfelen geen zins, of zijne
reeds vergaarde kennis en talent zullen tot een
goed resultaat leiden, vooral, indien onze vriend-
schappelijke bemerkingen door zijn ed. welwillend
worden aangenomen en opgevolgd. Wij bevelen
deze *Benedictio* de R. Katholieke kerken van ons
Vaderland zeer aan. Papier en druk is bijzonder
goed.

De geleerde Hond.

De heer Adolphe Damas (niet te verwarren met
Alexander) bezit eenen hond van Terre-Nerv,
waarvan men een uitruutend litterator zoude
kunnen maken, en die, inmiddels reeds een zeer
goed oordeelkundige is. Hij heeft zich gevormd
naar voorlezingen te luisteren. De hond, laat
nooit na, bij het eerste vers voor het vuur te
komen liggen, het hoofd op de twee pooten voor-
uitgestoken, de oogen half gesloten, in die aan-
dachtige houding van voldoening, welke die van
alle aanhoorders is. Bij de schoonste plaatsen
van poëzij, opent hij de oogen, rigt def ig den
kop op, als met eene verhevene uitdrukking, en
legt vervolgens zijnen kop weder langzaam op het
het tapijt neder.

Zijn meester heeft hem er aangewend, beschei-
den en stilzwijgend te zijn. Al ware hij in de
Kamer der gedeputeerden geplaatst, hij zou zeff
niet eens het woord vragen. Hem ontbreken
evenwel geene zeer uitgestrekte politieke kennis-
sen, en wanneer hij regtstreeks wordt aangespro-
ken, beantwoordt hij de vragen des dichters zedig-
lijk, maar ook met openhartigheid.

-- Becasse, geef aandacht! wij gaan verzen
lezen.

De hond beweegt den staart, en betuigt leven-
dige belangstelling voor de achting, welke men
zijne dichterlijke gevoelens toekent.

-- Ga zitten Becasse. -- Becasse plaatst zich
erustiglijk op zijn achterste.

-- Gij zijt in de academie.

De hond valt onmiddellijk in eenen diepen slaap.
De dichter leest een vers van *Merope*. De hond
snurkt met al de kracht zijner neusgaten.

-- Sta op, Becasse. De hond ontwaakt plot-
seling.

